

WESTPHALIA.

glandiferis sylvis, iisque non incultis abundat. versus Rhenum & montes Hassiæ, etiam ferri, cupri, plumbi & aliorum metallorum, ad Corbachium etiam auri venas non incelebres habuit. Et terræ bonitatem omniumque rerum ad victum pertinentium copiam, frequentia hominum eam incolentium, & oppida plurima, ac urbes amplæ & populosæ, Monasterium, Osna-brugga, Sufatum, Minda, Tremonia, Hervordia, Paderborna, Lippia, Lemgovia, Wesalia, & ceteræ, recta descriptione & splendore ædificiorum, & civium multitudine ac humanitate, paucis in Germania cedentes, ostendunt. Ne Palæstina quidem, quam Deus terram melle & lacte fluentem nominat, omnibus in locis pari fertilitate fuit. Multò feracior vini, olei, balsami, frugum, & aliorum terra nascentium fuit Galilæa & Peroa, quàm Iudæa: præsertim ea parte, qua montes Arabicos spectat, in qua panibus hordaceis vesci vulgus & aquam bibere solebat. Quare nec Westphaliæ vitio verti potest, quod, cum regio amplissima sit, & latissimè pateat, alicubi amœnior ac fœcundior, alicubi incultior & horridior sit.

*Gentis elo-
gium, indo-
les.*

Gens Westphalica, constantiæ & gravitatis amans ut difficulter initio ab avita religione abduci, & ad Christi agnitionem converti potuit; ita deinceps semel datam Christo fidem, non solum constantissime servavit, verum etiam latè in reliquam Saxoniam, Daniam, Sueciam, Vandaliam & alias regiones propagavit. Præcipuam Nobilitatis Westphaliæ fuisse virtutem in ea militia, qua Ioannes Megapolitanus, ob pietatem & sacrarum literarum scientiam Theologus dictus, amplissimam gentem Livonicam

Christo adjunxit, inde perspicuum est, quod ante annos paucos adhuc, amplissima Livoniæ pars, Westphalorum nobilium imperio parebat.

Ingenia Westphalorum ad litteras, disciplinam, virtutem, doctrinas & alias honestas artes idonea esse, demonstrant tot tantique viri virtute & doctrina excellentes, ecclesiæ & rerum publicarum gubernatores, quos innumerabiles natio Westphalica orbi dedit.

Carolus Magnus, cum Westphalos videret libertatis amantes, jugum Imperii ægre ferentes, & nihil non molientes, ut, excussa Episcoporum & Regum Romanorum dominatione, pristinum libertatis decus reciperent, viros aliquot honestos, sapientes, & industrios secretò delegit, eosque hac potentia armavit, ut quosunque certò cognoscerent seditionis cupidos & auctores esse, sine longiore disputatione statim multarent. Quæ judicia, etsi, ad reprimendos turbulentorum hominum seditiosos conatus, sapienti deliberatione instituta fuerant, cum multa tamen injusta per eadem fierent, per totam Westphaliam jam pridem obsoleverunt; & quamvis Scabini illi etiamnum in nonnullis perpaucis tamen oppidis supersint, judicia tamen nulla clam, sed omnia palam citatis & auditis denunciatis, peragi solent. Et magistratus oppidorum ubique judicia tam civilia quam criminalia exercet, nec Scabinis de cujusquam sanguine, nisi ordine judiciali, cognoscere licet. Ita ut forma gubernationis politicæ honesta, & in civitatibus, judicia, legibus & jure, non minus quam in reliqua Germania, æquissima constituta sint.

*Judicia &
leges.*

